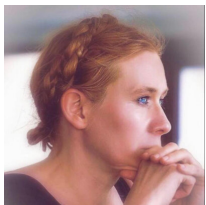

When the bleeding stops...

LOVÍSA ÓSK
GUNNARSDÓTTIR

Doe de hormonendans

Liv Laveyne

Gezien op 04 april 2025
Minnemeers NTGent, Gent

De menopauze: het was lang een weggemoffeld 'ongemak dat nu eenmaal erbij hoort' met vapeurs, stijve gewrichten en droge vagina's maar los van de fysiek knabbelt het ook aan het zelfbeeld van de vrouw. Als de reproductiefunctie (het baren van kinderen) wegvalt en de jeugdige aantrek (volgens de mannelijke normen), wat is dan het nut van de vrouw om het even op scherp te stellen? Maar ook wat is de houdbaarheidsdatum van een danseres op scène? 'When the bleedings stops...' ontwijkt de lastige vragen niet maar omarmt ze met humor, zachtheid en samenhang.

05 APRIL 2025

Nee, toch nog niet weer een vrouw die het over haar menopauze heeft?! Deze voorstelling komt op dit moment misschien wat er bovenop in de naweeën van een tv-programma als 'Menopauzia' van Tine Embrechts en de daarop volgende talloze andere getuigenissen van bekende en minder bekende vrouwen. Maar tegelijk is die reactie ook wat de IJslandse choreografe Lovísa Ósk Gunnarsdóttir merkt op feestjes: nee, ze gaat het toch niet weer over de menopauze hebben? "Een goede raad: scan eerst de ruimte, zie wie er zit", lacht Gunnarsdóttir. Als ik de zaal van Minnemeers NTGent scan, bestaat zeker 80% van het publiek uit vrouwen hoger dan 40 jaar. Al zal naderhand ook blijken waarom, het blijft tegelijk ook de jammere vaststelling dat de (peri)menopauze duidelijk een 'vrouwenprobleem' is.

Gunnarsdóttir was jarenlang danseres bij Icelandic Dance Company waarmee ze de wereld rondtoerde tot een blessure haar rond haar veertigste aan huis kluisterde. Voor wie dansen je leven en lust is, lonkt dan de depressie. Door op haar eentje in haar huiskamer te dansen hervond ze geleidelijk haar vertrouwen in haar lichaam én kon ze het ouder worden van dat lichaam omarmen.

En waar komt nu de performance in gans die *lecture* zal je misschien denken? Voor de aandachtige kijker is ze er eigenlijk al altijd geweest daar op dat lapje tapijt.

De setting van de voorstelling 'When the bleeding stops...' is die van een huiskamer. Een wit zacht tapijt omzoomd door wat kamerplanten. Gunnarsdóttir doet er met de flair van een stand-up comedian en in charmant IJslands Engels haar relaas: van de dansmicrobe als kind tot de 46-jarige danseres die ze nu is, een vrouw in de perimenopauze. Dat ze -op een ontwijkend gesprek met haar gynaecoloog na- eigenlijk niks wist van de menopauze, en ook geen gedeelde ervaringen van haar moeder of vriendinnen, verwonderde haar. Hoe kan het dat zo'n cruciale fase van het vrouwenleven (nog altijd?) een taboe is.

Gunnarsdóttir ontkleedt liefdevol dat taboe tot de naakte waarheid maar zocht ook naar heling. Als alle vrouwen op een bepaalde leeftijd ermee te maken krijgen (en depressie is een vaak voorkomend symptoom van de perimenopauze) misschien kan dansen hen daarin helpen, zoals dat ook voor Gunnarsdóttir zelf het geval was bij haar blessure? Het idee leidde tot een universitaire onderzoekspraktijk en ze vroeg vrouwen in de (peri)menopauze wereldwijd om hun worsteling eruit te dansen, te beginnen met het IJslandse danscicoon Ólöf Ingólfssdóttir en haar eigen schoonzus (die even zelfs dacht een hersentumor te hebben aangezien de menopauze zich ook kan uiten in 'hersennist').

En waar komt nu de performance in gans die *lecture* zal je misschien denken? Voor de aandachtige kijker is ze eigenlijk daar altijd al geweest op dat lapje tapijt. Gunnarsdóttir is de danseres in de entertainer, zoals het kind in de vrouw: zoals ze tijdens haar vertelling soms haar tenen kromt of een huppel doet, de *grand plié* als metaforisch beeld van de barendende vrouw of de iconische scène die ze naspeelt uit 'Black Marrow' (van Damien Jalet en Erna Ómarsdóttir)

In de vier jaar dat 'When the bleeding stops...' al toert heeft Gunnarsdóttir als drie keer de voorstelling moeten aanpassen rond hormonengebruik

Van de huiskamer trekt Gunnarsdóttir de blik letterlijk open op de buitenwereld. Het tapijt wordt opgerold en projectieschermen rondom de scènevloer tonen filmpjes van talloze vrouwen die hun hormonenjojo dansen. Van 'Carmina Burana' van Carl Orff tot 'Sabotage' van The Beastie Boys: de menopauze is van alle tijden blijkt ook uit de nummerkeuzes.

In de vier jaar dat 'When the bleeding stops...' al toert heeft Gunnarsdóttir als drie keer de voorstelling moeten aanpassen wat betreft de wel of niet gezondheidsrisico's rond hormonengebruik (dat de medische wereld het nog altijd niet weet, zegt veel over de (mannelijke) aandacht voor het vrouwenlichaam eenmaal dat niet meer reproductief is), zo zegt ze. Maar voor de rest blijft Gunnarsdóttir ver weg van het moraliserende. Het meest ontroerende moment is wanneer de wereld op het scherm plots live op de scène treedt en leidt tot een bevrijdende collectieve dans. Want 'When the bleeding

stops...' is meer dan een wetenschappelijk feit, ook een heling. Met zachtheid maar vooral ook met veel humor.